

DEMOGRÁFIAI FOLYAMATOK Magyarországon és Európában

Magyarországon 1981 óta folyamatosan csökken a népességszám, 2023. január 1-jén 9 millió 597-re esett vissza. A jövőt illetően, a legnagyobb mértékben, legalább 30%-kal Baranya, Somogy, Tolna, Békés és Zala vármegyében csökkenhet a lakosság száma. Mindez a népesség öregedésével párhuzamosan zajlik, ami a korösszetételi arányokat jelentősen módosítja.

Az időskorúak népességen belüli aránya 1990 óta folyamatosan, 13,2-ről 20,3%-ra emelkedett 2021-re. 2023-ban a legalább 65 évesek népességen belüli részaránya 3 vármegyében (Somogy, Békés és Zala) meghaladja a 23%-ot, a baranyai érték: 22,5 % (Pécssett a 60+-oosk aránya már majdnem 30 %).

A hosszú távú demográfiai kilátásokat leginkább kifejező mutató az öregedési index (A 65 éves és annál idősebb népesség a 14 éves és annál fiatalabb gyermeknépesség százalékában). 2006 óta már több az időskorú, mint a gyermekkorú. 1990-ben száz gyermekkorúra még 64 időskorú lakos jutott, 2024-ben már 143 fő.

A KSH adatai jól mutatják a trendet.

A demográfiai előrejelzések szerint

jelenleg minden ötödik,

tíz év múlva minden negyedik,

harminc év múlva minden harmadik magyar 65 évesnél idősebb lesz.

Az Eurostat 2021-es adatai szerint az EU átlagához képest Magyarországon a 65 éves életkorban várható további élettartam férfiak esetében jelenleg 4,1 évvel, nők esetében 3,6 évvel rövidebb.

Magyarországon a nők születéskor várható élettartama 2022-ben 79,3 volt, a férfiaké 72,6 - derült ki az Eurostat jelentéséből, az EU átlaga: 80,6 év. (Ez 2019-ben még 81,3 évnél állt.) A nők várható élettartamának EU-s átlaga: 82,9 év, míg a férfiaké 77,2 év.

2024-ben az európai térségben is a 65 év feletti népesség felülmúlja a fiatalok arányát. Európa súlya a világ össznépeességén belül folyamatosan csökken: az 1950. évi 22%-os arány 2022-re 9,3%-ra változott. Az unió 11 fogyó népességű országának többsége az elmúlt két évtizedben csatlakozó kelet-közép-európai országok közül kerül ki.

Az egyre öregedő Európában az emberek hosszabb életet élnek, mint eddig bármikor. Az idős emberek egészségesebbek és hosszabb várható élettartamra számíthatnak, mint a korábbi generációk. A kitartóan növekedő élettartam kihívást jelent, ugyanakkor azonban lehetőségeket is teremt.